

Z ŻYCIA

Politechniki Śląskiej

listopad '95

Rok akademicki
1995/96

nr 2

*Wszelkiej pomyślności w roku 1996
pracownikom i studentom*

życzy

Kierownictwo Uczelni

W NUMERZE

- Relacja z posiedzenia Senatu
- Z prac JM Rektora
- Tytuł, stopnie naukowe i stanowiska
- Dydaktyka: rok ak. 1994/95 w liczbach, studia podyplomowe
- Konferencje naukowe i seminaria
- Zarządzenia JM Rektora
- Współpraca z zagranicą
- 50-lecie Wydziału Budownictwa
- Jubileuszowy Zjazd Absolwentów Wydziału Inżynierii Sanitarnej
- Barbórka'95 oraz ... Sympozjon'95-FEAS
- Z działalności Centrum Komputerowego
- Informacje różne
- Sport: turniej z okazji Święta Niepodległości
- Kronika żałobna

SENAT

■ **Drugie zwyczajne posiedzenie Senatu** odbyło się 6 listopada br. W porządku obrad: wyrażenie zgody na mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego prof.dr hab.inż. Wojciecha CHOLEWĘ, uzupełnienie składu Komisji Senackiej ds. Kadry, informacja o stanie realizacji miejskiej sieci komputerowej, informacja o wykonaniu planu finansowego za okres od 1.01.95 do 30.09.95, podjęcie uchwały w sprawie zmiany w zasadach gospodarki finansowej Uczelni, podsumowanie letniej sesji egzaminacyjnej r.ak.1994/95, zatwierdzenie regulaminu przyznawania odznaki „Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej” oraz sprawy bieżące i wolne wnioski.

W posiedzeniu uczestniczyło 37 członków Senatu i 5 zaproszonych gości.

■ **Wniosek Rady Wydziału Mechanicznego Technologicznego o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego prof. Wojciecha CHOLEWĘ** z Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn zreferował JM Rektor.

Prof. W. Cholewa (l.48, doktorat - 1974, habilitacja - 1983 r, stan. docenta - 1986 r., stanowisko profesora nadzw. - 1991 r., tytuł naukowy profesora - 1992r.) jest pracownikiem Uczelni od 1971 r. Pracę rozpoczął w Instytucie Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn pod kierunkiem prof. J. Dietrycha. Zajmuje się: wykorzystaniem teorii zbiorów rozmytych w zagadnieniach techniki, systemami doradczymi do analizy problemów z zakresu podstaw konstrukcji maszyn, badaniami w dziedzinie zastosowań technik cyfrowych do wyznaczania ocen sygnałów wibroakustycznych oraz zastosowaniem metod komputerowych w podstawach konstrukcji maszyn. Jego dorobek naukowy obejmuje: 7 monografii, studiów i rozpraw, 5 skryptów, 102 artykuły naukowe i referaty (w tym 11 opublikowanych za granicą), 53 patenty, licencje i wdrożenia oraz recenzje prac doktorskich (5), habilitacyjnych (3) i doktorobku naukowego (3). Był promotorem 2 zakończonych przewodów doktorskich (jeden z wyróżnieniem), aktualnie - prowadzi 3 przewody doktorskie. Prowadził wykłady na 7 uczelniach zagranicznych (Niemcy, Norwe-

gia, Włochy). Pełni szereg funkcji, w tym m.in.: Dziekana Wydziału, Przewodniczącego Uczelnianej Komisji Wyborczej i Kierownika Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn. Jest członkiem Sekcji Komitetów Naukowych PAN, kilku towarzystw naukowych w kraju i za granicą. Był członkiem - założycielem Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Technicznej, w którym pełni funkcję wiceprezesa Zarządu Głównego (1991-94). Kilkakrotnie przebywał na stypendiach badawczych znaczących fundacji zagranicznych.

W dyskusji wniosek poparł prof. L. DOBRZAŃSKI, stwierdzając m.in., że Kandydat jest autorytetem naukowym na Wydziale, w kraju i za granicą. Jako prekursor wielu rozwiązań technicznych jest twórcą szkoły naukowej w zakresie diagnostyki technicznej i zastosowań technik komputerowych w podstawach konstrukcji maszyn. W imieniu Senackiej Komisji ds. Kadry wniosek poparł prof. F. KRASUCKI.

Senat w głosowaniu tajnym zaopiniował jednomyślnie wniosek pozytywnie.

■ **W związku z przejściem na emeryturę profesorów J. Zablockiego i S. Węgrzyna**, członków Senatu i Senackiej Komisji ds. Kadry, JM Rektor zaproponował uzupełnienie składu tej komisji o dwie osoby. Zgodę na kandydowanie wyrazili profesorowie A. Ziębik i J. Suwiński. W głosowaniu tajnym Senat wybrał większością głosów obu kandydatów w skład Senackiej Komisji ds. Kadry.

■ **Informacje o stanie realizacji miejskiej sieci komputerowej** przedstawił, zaproszony na posiedzenie, Dyrektor Centrum Komputerowego Pol. Śl. mgr inż. Grzegorz DYMEK. Szczegółowe dane w tym zakresie członkowie Senatu otrzymali w przedłożonym na piśmie „Sprawozdaniu z działalności Centrum Komputerowego Pol. Śl., w okresie 1.01-3.10.95” (omówienie sprawozdania zamieszczono w innym miejscu). W dyskusji nad działalnością Centrum Komputerowego wypowiedzieli się: prof. J. BENDKOWSKI, prof. R. GESSING, prof. J. CHOJCAN, prof. A. ZASTAWNY, prof. L. DOBRZAŃSKI. Do uwag zgłaszanych pod adresem Centrum Komputerowego ustosunkował się mgr G. DYMEK.

Dyskutanci poruszyli sprawy dotyczące m.in.:

- obniżenia kosztów inwestycji poprzez pozyskanie dodatkowych użytkowników sieci,
- estetyki strony graficznej serwera (jest to wizytówka naszej Uczelni, a zdaniem niektórych dyskutantów, odbiega poziomem od innych uczelni polskich),
- właściwego wykorzystania komputerów w Uczelni,
- koordynacji przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie optymalizacji konfiguracji systemu (sugerowano powołanie odpowiedniego zespołu dla realizacji tego celu),
- nawiązania kontaktów z dostawcami oprogramowania w celu centralizacji zakupów (przy centralnym zakupie ceny są niższe,
- określenia celu działalności komercyjnej Centrum (czy ma to być działalność, za którą pobiera się zapłatę, czy też działalność, która ma przynosić zysk?).

■ W kolejnym punkcie **Prorektor ds. Nauki prof. Wł. SIKORA** przedstawił **informację o realizacji planu finansowego Uczelni** za okres od 1 stycznia do 30 września br.

W związku z uzyskaniem dodatkowego limitu osobowego funduszu płac w wysokości 596 tys. zł. i dodatkowej dotacji w wysokości 1.544 tys. zł. plan finansowy działalności dydaktycznej został skorygowany po stronie przychodów jak i kosztów.

Skorygowany **plan przychodów** za okres 9-ciu miesięcy br. został zrealizowany w 78,3%, w tym dotacja z MEN w 79,2% (tj. 2.178 tys. zł. więcej niż 9/12 rocznej dotacji), dofinansowanie celowe z MEN - tylko 28,9% (dofinansowanie importu czasopism na 1996 r. zostało już przekazane w kwocie 341 tys. zł. ale zwiększy ono dochody w IV kw. i tylko do wysokości poniesionych w 1995 r. kosztów importu), a dochody własne 70,8% (w tym: opłaty za zajęcia dydaktyczne 85,7%).

Koszt własny działalności dydaktycznej za 9 miesięcy br. kształtuje się na poziomie 75,6% planu rocznego (skorygowanego o dodatkową dotację), a więc sytuacja uległa poprawie. Wiąże się to przede wszystkim ze zmniejszonymi wydatkami w okresie wakacji. Realizacja kosztów wydziałów kształtuje się na poziomie 77,1% planowanej kwoty na 1995 r. czyli około 785 tys. zł. powyżej 75% kwoty planowanej w skali roku.

Do końca września br. wydziały sfinansowały wynagrodzenia osobowe w działalności badawczej tylko w 43,9% w stosunku do założeń planowanych. Wykorzystanie osobowego funduszu płac w działalności dydaktycznej wydziałów za 9 miesięcy kształtuje się na poziomie 73,3% planu rocznego. Dochody wydziałów zostały zrealizowane na poziomie 82,4% w stosunku do skorygowanych planów w październiku, a w stosunku do planów z czerwca br. - 83,9%.

Jednostki międzywydziałowe i ogólnuczelniane zrealizowały plan kosztów na poziomie 73,54% planu rocznego.

Wykonanie kosztów ogólnuczelnianych kształtuje się na poziomie 72,1% planu.

Koszty remontów budynków z funduszu centralnego wyniosły 979.640 zł., tj. 139,9% planowanej kwoty na rok 1995.

Realizacja planu przychodów i kosztów **działalności badawczej** kształtuje się na poziomie 50%, w tym: działalność statutowa - 47%, badania własne - 36%, projekty badawcze - 65%, sprzedaż prac i usług badawczych umownych - 54%.

Przychody Zakładu Graficznego zrealizowane zostały w wysokości 86,8% planu rocznego a koszt własny wyniósł 86,9%.

Dotacja budżetowa na **fundusz pomocy materialnej dla studentów** zrealizowana została tylko w 68,2%, a koszty w 82,6%. Stypendia studenckie kształtują się na poziomie 68,6% planowanej kwoty na 1995 r., a koszty domów i stołówek studenckich na poziomie 114,2% (plan kosztów domów studenckich został ze względu na brak środków znacznie zaniżony). Koszty domów i stołówek za 9 miesięcy br. w stosunku do wykonania 1994 r. - mimo regulacji płac w br. - stanowią jedynie 80%.

W swoim wystąpieniu Prorektor stwierdził, iż bardzo dobrze się stało, że wprowadzono samodzielną finansową wydziałów, bowiem łatwiej jest gospodarować w mniejszej skali, niż w skali całej Uczelni, czego dowodem jest fakt, że po 9 miesiącach tego roku nie ma zwiększenia zagrożenia finansowego dla Uczelni. Pozwoli to zakończyć bieżący rok budżetowy z założonym deficytem w wysokości 5%. Tylko dwa Wydziały (RAr, RB) znajdują się w złej sytuacji finansowej, a powodem tego - zdaniem Prorektora - jest fakt,

że otrzymały one zgodnie z algorytmem niewystarczające kwoty na działalność dydaktyczną i BK. Prorektor przypomniał również, że podwyżki płac zostały sfinansowane przez MEN w wysokości 95,2% potrzeb.

Na zakończenie Prorektor poinformował o sankcjach, przygotowanych dla jednostek Uczelni za zwiększenie deficytu. Mają to być: wstrzymanie wypłat z bezosobowego funduszu płac z BK i BW, wstrzymanie wyjazdów na konferencje naukowe i wstrzymanie zakupów aparatury. Przekroczenie deficytu będzie musiało być pokryte z dotacji dydaktycznej i funduszu inwestycyjnego z następnego roku budżetowego.

Informację o sytuacji finansowej Uczelni uzupełnił następnie Dyrektor W. WYDRYCHIEWICZ, który na wstępie stwierdził, iż uzyskanie dodatkowej dotacji z MEN w wysokości 1.544 tys. zł. przyczyniło się w zasadniczy sposób do uniknięcia poważniejszych trudności w Uczelni w bieżącym roku budżetowym. Dyrektor przypomniał również, że w okresie ostatnich 4 lat zmniejszono stan zatrudnienia w grupie pracowników administracyjno-technicznych o ok. 500 osób. Przyczyniło to określone korzyści finansowe i wpłynęło na poprawę sytuacji w grupie nauczycieli akademickich, w której z kolei zatrudnienie nie wzrosło proporcjonalnie do wzrostu liczby studentów. Przedsięwzięcia inwestycyjne (głównie obiekty sportowe) w dużym stopniu realizowane są ze środków centralnych. Na rok 1996 jest zapewnione finansowanie prac wykończeniowych w nowej Hali Sportowej, natomiast z pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży domu studenckiego w Katowicach, podjęto działania inwestycyjne dla rozwoju bazy sportowej w tym mieście na kwotę ok. 200 tys. zł. Dzięki staraniom Kierownictwa Uczelni wprowadzono również do planu centralnego na rok 1996 budowę hali technologicznej dla Wydz. Mechanicznego Technologicznego.

Sprawy finansowe - jak zwykle - stały się tematem wielce „dyskusyjnym”. Wypowiadali się: dr inż. A. SOBAŃSKI, dr inż. B. PALUCHIEWICZ, mgr L. PIOTROWSKA, prof. W. CHOLEWA, prof. J. BENDKOWSKI, prof. A. ZASTAWNY, prof. J. CHOJCAN oraz członkowie Kierownictwa Uczelni.

W trosce o przyszłość Uczelni zgłoszono m.in. wnioski, aby Uczelnia zajęła stanowisko w stosunku do polityki MEN w sprawie dotacji na wprowadzone podwyżki płac. Media informowały bowiem, że nauczyciele akademicy uzyskali wysoką podwyżkę płac całkowicie sfinansowaną przez budżet.

W piśmie MEN podana była natomiast wysokość kosztów pośrednich związanych z koniecznością wprowadzenia podwyżki, a zatem występuje różnica w porównaniu z rzeczywistymi kosztami w wysokości 10%. Efekt jest taki, że na ostatnie podwyżki płac Uczelnia otrzymała środki w wysokości 95,2% w stosunku do potrzeb. Dyskutanci pytali o wpływ IV kwartału na realizację planu finansowego w roku 1995 (przewidywane wykonanie planu będzie można określić po realizacji dochodów październikowych). Padały również pytania (i odpowiedzi ze strony Kierownictwa Uczelni) dotyczące zapowiadanych sankcji za przekroczenie limitu budżetowego na wydziałach.

■ Następnie Senat przyjął (jednomyślnie) uchwałę wprowadzającą zmiany w „Zasadach gospodarki finansowej Uczelni”. Treść tej uchwały jest następująca:

*Uchwała Senatu Politechniki Śląskiej
z dnia 6 listopada 1995 roku*

I Wprowadza się następujące zmiany w Zasadach Gospodarki Finansowej Pol. Śl.:

1. Ust. 3 § 7 ww. Zasad otrzymuje z dn. 1 stycznia 1996 r. następujące brzmienie:

3. Do dyspozycji jednostek wym. w ust. 1 i ust. 2 przekazywane są również uzyskiwane przez te jednostki przychody własne, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt. 1-5, przy czym przychody z opłat za zajęcia dydaktyczne przekazywane są w wysokości ustalonej corocznie przez Senat.

2. Ust. 7 w § 7 otrzymuje następujące brzmienie:

7. Przekroczenie środków finansowych na działalność dydaktyczną obciąża fundusz inwestycyjny oraz dotację na tę działalność danej jednostki podstawowej i ogólnouczelnianej w roku następnym.

II. W 1996 r. jednostkom przekazane zostaną kwoty równe 90% uzyskanych przychodów z tyt. odpłatności za zajęcia dydaktyczne

na studiach dziennych, wieczorowych i zaocznych. Pozostała kwota stanowić będzie rezerwę Rektora.

■ Prorektor ds. Dydaktyki prof. B. POCHOPIEŃ omówił **wyniki letniej sesji egzaminacyjnej** na studiach dziennych i wieczorowych w r.ak.1994/95. Informacje na ten temat, opracowane na podstawie sprawozdania Prorektora, zamieszczamy w rubryce DYDAKTYKA.

■ **JM Rektor, referując sprawę regulaminu przyznawania odznaki „Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej”**, poinformował na wstępie, że po 5 latach postanowiono (na wniosek Związków Zawodowych i wielu pracowników wydziałów) przywrócić przyznawanie tej odznaki. Opracowany przez Kierownictwo Uczelni regulamin, przedyskutowany na posiedzeniu Komisji ds. Odznaczeń, został zaakceptowany przez Związki Zawodowe. Nowością, w stosunku do obowiązującego w latach poprzednich regulaminu, jest to, że wnioski nie będą opiniowane przez Senat.

W dyskusji (prof. J. SUWIŃSKI, prof. J. BENDKOWSKI, mgr W. WYDRYCHIEWICZ, prof. L. DOBRZAŃSKI, dr B. PALUCHIEWICZ, prof. J. CHOJCAN, prof. F. KRASUCKI i prof. J. KAŻMIERCZAK) skoncentrowano się głównie na tym, aby wręczanie odznaki nie przybrało charakteru masowego.

W przyjętym przez Senat „Regulaminie przyznawania odznaki Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej” czytamy m.in., że: *„Prawo występowania do Rektora z wnioskiem o przyznanie odznaki przysługuje dziekanom wydziałów, kierownikom i dyrektorom jednostek organizacyjnych międzywydziałowych i pozawydziałowych - w stosunku do wszystkich pracowników zatrudnionych w danych jednostkach, dyrektorowi administracyjnemu - w stosunku do wszystkich pozostałych pracowników inżynieryjno-technicznych, administracyjno-ekonomicznych i pracowników obsługi. Prawo do wnioskowania o przyznanie odznaki przysługuje również organizacjom związkowym”*.

Odnaki będą przyznawane przez Rektora z okazji inauguracji roku akademickiego lub święta Politechniki.

■ **W sprawach bieżących i wolnych wnioskach** wypowiadali się kolejno:

JM REKTOR poinformował o terminie wręczenia nominacji profesorskich dla 3 pracowników Uczelni (p. TYTUŁ NAUKOWY...).

Mgr W. WYDRYCHIEWICZ poinformował o realizacji podwyżek płac od 1 grudnia (wraz z wyrównaniem od 1 października).

Dr W. PILLICH, informując o spotkaniu Regionalnej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” z przedstawicielami MEN i KBN, powiedział m.in., że w 1996 roku nakłady na naukę wzrosną o 28% a na edukację o 23,2%. Nadal jednak nakłady na naukę są zbyt niskie i wynoszą 0,5% PKB (USA, Szwecja, Japonia - 3%, większość krajów rozwiniętych - 2%). Rozważana jest propozycja, aby kategoryzując wydziały prowadzić co 2 lata (obecnie co roku). KBN - wg przekazanej informacji - ma przejąć od nowego roku finansowanie projektów badawczych związanych z obronnością.

Prof. B. DRZEŹLA zaprosił na uroczystości „Barbórkowe” na Wydział Górnictwa i Geologii (p. BARBÓRKA'95).

NOWI CZŁONKOWIE SENATU

W związku z przejściem na emeryturę dwóch profesorów, przedstawicieli profesorów i doktorów habilitowanych w Senacie, od początku bieżącego roku akademickiego nowymi członkami Senatu są:

- **prof. dr hab.inż. Ryszard GESSING** z Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki (w miejsce prof. dra inż. Stefana WĘGRZYNA) oraz
- **prof.dr hab.inż. Wojciech ZIELIŃSKI** z Wydziału Chemicznego (w miejsce prof.dra hab.inż. Józefa ZABŁOCKIEGO).

Ponadto od 1 września br., po utworzeniu Wydziału Organizacji i Zarządzania, członkami Senatu reprezentującymi ten Wydział są:

- **prof.dr hab.inż. Józef BENDKOWSKI**, Dziekan (poprzednio był członkiem Senatu jako przedstawiciel profesorów i doktorów

habilitowanych z Wydz. Inżynierii Materiałowej, Metalurgii, Transportu i Zarządzania),

- **dr hab.inż. Jan KAŻMIERCZAK** prof.Pol.Śl., przedstawiciel profesorów i doktorów habilitowanych,
- **dr inż. Krzysztof PAŁUCHA**, przedstawiciel pozostałych nauczycieli akademickich.

Nowym przedstawicielem profesorów i doktorów habilitowanych z Wydz. Inż.Mat., Met. i Transp. (w miejsce prof. J. Bendkowskiego) jest

- **prof.dr hab.inż. Jerzy DZIUBIŃSKI.**

Z PRAC JM REKTORA

■ 15 listopada odbyły się uroczystości związane z jubileuszem 50-lecia Politechniki Wrocławskiej, w których uczestniczyli rektorzy wielu uczelni wyższych w kraju i za granicą. Naszą Uczelnię reprezentował JM Rektor prof. W. Winkler.

■ 27 listopada obradowało Kolegium Rektorskie. Omawiano sprawy bieżące Uczelni i program trzeciego zwyczajnego posiedzenia Senatu.

■ 30 listopada odbyła się w Warszawie narada rektorów szkół wyższych z udziałem Ministra Edukacji Narodowej i Przewodniczącego KBN. Głównym tematem były aktualne problemy szkolnictwa wyższego w kraju, w tym zasady finansowania szkolnictwa wyższego. Strona rządowa stwierdziła, że jednostkowe koszty kształcenia są nadal zbyt wysokie. Była m.in. sugestia, aby kształcenie na czterech pierwszych semestrach odbywało się wspólnie dla wszystkich kierunków studiów prowadzonych w danej uczelni. Stwierdzono ponadto, że specjalności są za wąskie i jest ich za dużo. Do końca marca 1996 r. - jak zapewniano - ma być przygotowany program rozwoju szkolnictwa wyższego na najbliższe 10-lecie. Przewidziano w nim m.in. 3-wariantową propozycję dotyczącą odpłatności za studia (odpłatność częściowa, odpłatność pełna, rządowe zamówienia edukacyjne). Krytycznie oceniono stan liczebny wzrostu kadry nau-

kowej o najwyższych kwalifikacjach, tj. profesorów tytularnych.

W naradzie uczestniczył Prorektor ds. Nauki prof. W. Sikora.

TYTUŁ NAUKOWY, STOPNIE I STANOWISKA

■ Tytuł profesora

8 listopada br. z rąk Prezydenta RP otrzymali nominacje:

- **prof.dr hab.inż. Leszek DOBRZAŃSKI** (RMT)
- **prof.dr hab.inż. Jan KOSMOL** (RMT)
- **prof.dr hab.inż. Eugeniusz ŚWITOŃSKI** (RMT)

■ Stanowisko profesora zwyczajnego

Z dniem 1 listopada br. Minister Edukacji Narodowej powołał na stanowisko profesora zwyczajnego

prof.dr hab.inż. Tadeusza GLINKĘ (RE)

■ Habilitacje

Stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskał

- **dr inż. Andrzej MITAS** (1.36, Katedra Podstaw Procesów Metalurgicznych) w zakresie elektroniki ze specjalności elektronika cyfrowa; nadanie stopnia - Uniwersytet Techniczny w Ilmenau (Niemcy) - 11.07.95.

■ Doktoraty

Stopień naukowy doktora uzyskali:

- **mgr inż. Dariusz KANIA** (1.30) z Instytutu Elektroniki; temat pracy doktorskiej - „Tablicowe metody dekompozycji układów kombinacyjnych. Realizacja tych układów na wybranych strukturach PLD”, promotor - dr hab.inż. Edward HRYNKIEWICZ prof. Pol. Śl., RAu-24.10.95 r.
- **mgr inż. Barbara KUCHARSKA** (1.36) z WSI Opole; temat pracy - „Parametry emisji akustycznej emitowanej przez wyładowania niezupełne”, promotor - dr hab.inż. Jerzy SKUBIS, RE - 7.11.95 r.

• **mgr inż. Jacek PAWLICKA** (I.34) z Katedry Mechaniki i Technologii Przeróbki Plastycznej; temat pracy - „Wpływ obróbki plastycznej i ciepłno-chemicznej na wybrane własności odkuwek materiałów porowatych”, promotor - prof.dr hab.inż. Franciszek GROSMAŃ, RM - 14.11.95 r.

• **mgr inż. Magdalena NOWAK** (I.35) z Katedry Historii Architektury i Urbanistyki; temat pracy - „Percepcja ładu i chaosu w przestrzeni miasta”, promotor - dr hab.inż.arch. Andrzej NIEZABITOWSKI prof.Pol.Śl., RAr - 15.11.95 r.

Gratulacje

DYDAKTYKA

■ Podsumowanie roku akademickiego 1994/95

• Studia dzienne - I rok

1. Średnia sprawność studiowania: 57,5%
2. Kierunki studiów o najwyższej sprawności:
 - Informatyka - 96,4%
 - Inżynieria Materiałowa - 94,6%
 - Zarządzanie i Marketing - 91,5%
3. Kierunki studiów o najniższej sprawności:
 - Fizyka Techniczna - 22,9%
 - Technologia Chemiczna - 33,3%
 - Elektrotechnika (mgr) - 34,6%

• Studia dzienne - lata I - IV

1. Zaliczyło całkowicie semestr letni: 62,3%
2. Kierunki o najwyższym wskaźniku zaliczenia:
 - Matematyka (inż.) - 96%
 - Zarządzanie i Marketing - 94,6%
 - Informatyka - 91,3%
3. Kierunki o najniższym wskaźniku zaliczenia:
 - Inżynieria Materiałowa (inż.) - 21,7%
 - Górnictwo i Geologia - 30,6%

- Architektura i Urbanistyka - 36,6%
- Budownictwo - 36,6%

4. Wpisanych warunkowo: 24,9%
5. Kierunki o najwyższym wskaźniku wpisów warunkowych:
 - Inżynieria Materiałowa (inż.) 78,3%
 - Architektura i Urbanistyka - 57,9%
 - Górnictwo i Geologia - 54,3%
6. Skreśleni: 4,0%
7. Kierunki studiów o najwyższym wskaźniku skreśleń:
 - Technologia Chemiczna - 9,6%
 - Górnictwo i Geologia - 8,6%
 - Automatyka i Robotyka (RMT) - 6,4%
8. Kierunki studiów o najniższym wskaźniku skreśleń:
 - Elektrotechnika (inż.) - 0,7%
 - Zarządzanie i Marketing (inż.) - 0,8%
 - Informatyka - 1,2%

• Studia wieczorowe - I rok

1. Średnia sprawność studiowania: 54,0%
2. Kierunki studiów o najwyższej sprawności:
 - Zarządzanie i Marketing - 86,2%
 - Elektronika i Telekomunikacja - 74,2%
 - Inżynieria i Ochrona Środ. - 72,7%
3. Kierunki studiów o najniższej sprawności:
 - Mechanika i Budowa Maszyn (RIE) - 27,7%
 - Transport - 27,7%
 - Metalurgia - 35,0%

• Studia wieczorowe - lata I - IV

1. Zaliczyło całkowicie semestr letni: 53,9%
2. Kierunki o najwyższym wskaźniku zaliczenia:
 - Elektronika i Telekomunikacja - 67,5%
 - Górnictwo i Geologia (Rybnik) - 65,8%
 - Zarządzanie i Marketing - 64,0%
3. Kierunki o najniższym wskaźniku zaliczenia:

- Mechanika i Budowa Maszyn (RIE) - 28,3%
 - Inżynieria i Ochrona Środ. - 34,3%
 - Górnictwo i Geologia (Gliwice) - 40,0%
4. Wpisanych warunkowo: 28,1%
5. Kierunki o najwyższym wskaźniku wpisów warunkowych:
- Mechanika i Budowa Maszyn (RIE) - 58,7%
 - Inżynieria i Ochrona Środ. - 55,7%
 - Górnictwo i Geologia (Gliwice) - 44,6%
6. Skreśleni: 11,0%
7. Kierunki o najwyższym wskaźniku skreśleń:
- Transport - 35,7%
 - Zarządzanie i Marketing - 13,8%
 - Mechanika i Budowa Maszyn (RIE) - 13,0%
8. Kierunki o najniższym wskaźniku skreśleń:
- Górnictwo i Geologia (Rybnik) - 4,9%
 - Inżynieria i Ochrona Środ. - 6,0%
 - Elektrotechnika - 6,3%

■ Studia podyplomowe

• *Systemy informacji przestrzennej*

Wydział Automatyki, Elektroniki i Informatyki wraz z Uniwersytetem Śląskim, Akademią Ekonomiczną w Katowicach i Urzędem Wojewódzkim uruchomił w tym semestrze studia podyplomowe nt. "Systemy Informacji Przestrzennej".

• *Amerykańsko-Polskie Studia Podyplomowe*

W dniu 8 listopada 1995 r. w auli Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu Politechniki Śląskiej w Katowicach odbyła się uroczysta inauguracja II cyklu Amerykańsko-Polskich Studiów Podyplomowych z zakresu przyjaznej dla środowiska restrukturyzacji przemysłu metali nieżelaznych, połączona z wręczeniem dyplomów dla uczestników I cyklu szkolenia: dyrektorów i kadry kierowniczej hut żelaza i stali. W uroczystości wziął udział Wojewoda Katowicki Euge-

nusz CISZAK. Stronę amerykańską reprezentowali: konsul USA w Krakowie John Matell oraz dyrektor Biura US AID w Warszawie p. Susanne OLDS.

I cykl Amerykańsko-Polskich Studiów Podyplomowych ukończyły 34 osoby, które z rąk Dyrektora Programu ETP profesora Uniwersytetu Minnesota Zbigniewa BOCHNIARZA, Prorektora Politechniki Śląskiej Bolesława POCHOPIENIA oraz Dziekana Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu prof. Remigiusza SOSNOWSKIEGO otrzymały dyplomy sygnowane przez obie uczelnie. Krótkie omówienia wszystkich prac dyplomowych ukazały się w październikowym numerze specjalnym miesięcznika „Hutnik - Wiadomości Hutnicze”, poświęconym w całości pierwszej edycji Amerykańsko-Polskich Studiów Podyplomowych. Warto podkreślić wysoki poziom wszystkich prac dyplomowych. Dwie prace zostały obronione z wyróżnieniem. Ich autorami byli: mgr inż. Ewa BAGIŃSKA z Huty „Małapanew” w Ozimku oraz mgr inż. Krzysztof JUSZCZAK z Huty „Pokój” w Rudzie Śląskiej.

Miłym akcentem uroczystości było wręczenie medali 50-lecia Politechniki Śląskiej przedstawicielom strony amerykańskiej. Otrzymali je: inicjator powołania Studiów Podyplomowych prof. Z. BOCHNIARZ i konsul USA w Krakowie J. MATELL.

W części seminaryjnej spotkania wygłoszono trzy referaty. Referat nt. „Rola polityki naukowej i technologicznej w postępie ekonomicznym”, opracowany przez Dziekana Huberta H. Humphrey Institute of Public Affairs University of Minnesota Prof. G. Edwarda Schuha, wygłosił w jego zastępstwie prof. Z. BOCHNIARZ. Kolejny referat pt. „Ekonomiczne aspekty restrukturyzacji przemysłu ciężkiego” przedstawił prof. Stanley KABAŁA (University of Pittsburgh) i jako ostatni zabrał głos ponownie prof. Z. BOCHNIARZ prezentując pracę pod tytułem „Kształcenie kadry kierowniczej w krajach przechodzących do gospodarki rynkowej”.

Już podczas obrony prac dyplomowych w czerwcu br. uczestnicy studiów podyplomowych postanowili powołać Klub Absolwenta. Na pierwszym spotkaniu tego Klubu, które odbyło się bezpośrednio po zakończeniu sesji plenarnej, wybrano radę Klubu powierzając funkcję przewodniczącego mgr inż. Krzyszto-

fowi JUSZCZAKOWI. Gościem Klubu był prof. Franciszek GROSMAN z Politechniki Śląskiej, pełnomocnik Ministra Przemysłu i Handlu ds. Restrukturyzacji Hutnictwa, który wygłosił odczyt pt. "Restrukturyzacja przemysłu stalowego - stan obecny i perspektywy".

Wygłoszone referaty zostaną opublikowane w skrypcie wydanym nakładem Studium Podyplomowego

KONFERENCJE NAUKOWE I SEMINARIA

■ Odlewnictwo'95

W dniach 5, 6 i 7 listopada odbyła się Międzynarodowa Konferencja „Odlewnictwo'95” zorganizowana przez Katedrę Odlewnictwa Politechniki Śląskiej z udziałem Zarządu Głównego Stowarzyszenia Technicznego Odlewników Polskich, Katowickiego Oddziału PAN i Exbudu Kielce S.A. w Kielcach. Konferencja odbyła się w Centrum Biznesu „Exbud S.A.” w Kielcach z udziałem ponad 200 osób reprezentujących wszystkie uczelnie krajowe oraz przemysł krajowy i zagraniczny (Niemcy, Czechy, Rosja, Ukraina, Francja). Konferencja, wraz z Międzynarodowymi Targami „Metal'95” oraz okolicznościowym Seminarium dotyczącym restrukturyzacji polskiego odlewnictwa, stanowiła wielką imprezę naukową i techniczno-technologiczną.

Honorowymi Gośćmi konferencji byli: Wicepremier Rządu RP i Przewodniczący KBN - **prof.dr hab. Aleksander Łuczak**, Minister Przemysłu - **mgr inż. Klemens Ścierański**, Minister Edukacji Narodowej - **prof.dr hab. Ryszard Czarny**, Rektor Politechniki Śląskiej - **prof.dr hab.inż. Wilibald Winkler**, Prezes Exbudu S.A. - **mgr inż. Witold Zaraska**, Wojewoda Kielecki - **dr inż. Zygmunt Szopa**, Prezydent Kielc - **dr inż. Jerzy Suchański** oraz szereg osobistości będących przedstawicielami krajowych organizacji przemysłowych i naukowo-technicznych.

Konferencję sponsorowali: KBN, Exbud S.A., GZUT z Gliwic, Firma niemiecka Frank und Schulte, ProjOdlew z Bytomia, PPR „Real” z Zabrze oraz Komnex z Gliwic.

Z okazji konferencji wydano 4 tomy referatów i publikacji w czasopiśmie Katowickiego

Oddziału PAN „Krzepnięcie Metali i Stopów” (100 referatów), a także okolicznościowe wydawnictwa:

„Katedra Odlewnictwa 1945 - 1995 - historia, pracownicy, absolwenci”

„Zastosowanie elektrokostek w procesie żeliwiakowym”.

Cel naukowy i techniczny konferencji i targów w opinii uczestników i zwiedzających (ponad 40 tys. osób) został osiągnięty głównie przez pokazanie możliwości nauki w zakresie badań dla polskiego odlewnictwa, a także przez przemysł odlewniczy i pracujący dla potrzeb odlewnictwa w zakresie nowych maszyn, materiałów, produktów pomocniczych i odlewów. Targi „Metal” mające podstawowe hasło „Wszystko dla odlewnictwa”, będą od 1995 roku cyklicznym, corocznym przeglądem możliwości i postępu w zakresie produkcji odlewniczej i produkcji dla odlewnictwa.

Katedra Odlewnictwa Politechniki Śląskiej nawiązała trwałe kontakty z Exbudem S.A. w Kielcach w zakresie współpracy z odlewniami wchodzącymi w holding tej firmy, a także w zakresie szkolenia kadr, organizacji niekonwencjonalnych badań naukowych i organizacji seminariów.

Komitet Organizacyjny następnych Konferencji i dalszych działań w zakresie współpracy z Exbudem S.A. reprezentują profesorowie **Stanisław Jura** i **Józef Gawroński**, zaś ze strony Exbudu - Prezes Witold Zaraska i Dyrektor Biura Przemysłu - Bogusław Peczeła.

■ Trwałość maszyn górniczych - teoria i praktyka

IV Konferencja Naukowo-Techniczna z tego cyklu, obradująca w dniach 8-10 listopada 1995 roku w Ustroniu-Zawodziu, pod hasłem „TRWAŁOŚĆ ELEMENTÓW I WĘZŁÓW KONSTRUKCYJNYCH MASZYN GÓRNICZYCH” stanowiła jeden z elementów jubileuszowych obchodów 50-lecia naszej Uczelni i 45-lecia Wydziału Górniczego i Geologii. Organizatorem Konferencji był Instytut Mechanizacji Górniczej przy współudziale Nadwiślańskiej Spółki Węglowej SA w Tychach.

11-osobowej Radzie Programowej Konferencji przewodniczył **dr hab.inż. Stanisław**

ŚCIESZKA, prof. Pol. Śl., a Komitetem Organizacyjnym kierował **dr inż. Jacek SPALEK**.

W ramach konferencji wygłoszono 6 referatów przez gości zagranicznych oraz 19 referatów przez przedstawicieli ośrodków krajowych. Ponadto zaprezentowały się problemowo 4 znaczące firmy w produkcji maszyn dla górnictwa. Tradycyjnie już integralną częścią było szkolenie, które tym razem przeprowadzono nt. „Drgania i hałas - metody pomiaru, analizy i interpretacji sygnałów drganiowych”. Wydano 2-częściowe materiały obejmujące referaty i materiały szkoleniowe.

Tematyka referatów skupiała się na konstrukcjach technologicznych i eksploatacyjnych metodach poprawy trwałości, a zwłaszcza na aspektach optymalizacji doboru materiałów oraz sterowania procesem użytkowania zmierzającym do minimalizacji zużycia maszyn górniczych. Autorami referatów byli pracownicy naukowcy z Wielkiej Brytanii, Rosji, Czech i Białorusi, Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie i Politechniki Śląskiej w Gliwicach oraz pracownicy Nadwiślańskiej Spółki Węglowej SA w Tychach.

Cennym elementem konferencji była dyskusja panelowa dotycząca restrukturyzacji polskiego górnictwa na tle doświadczeń górnictwa brytyjskiego.

W konferencji wzięło udział 75 osób, głównie z kopalń, firm produkcyjnych i serwisowych maszyn górniczych oraz zaplecza naukowo-technicznego górnictwa. Uczestnicy konferencji, uznając ważność i aktualność tematyki trwałości maszyn górniczych, zawioskowali o zorganizowanie w roku 1996 kolejnej V konferencji z poszerzonym udziałem uczestników krajowych i zagranicznych.

■ Programmable devices and systems

W dniach 9-10.11.br. odbyła się w sali A Wydziału Automatyki Elektroniki i Informatyki Międzynarodowa Konferencja „PROGRAMMABLE DEVICES AND SYSTEMS” PDS'95 zorganizowana przez Instytut Elektroniki Politechniki Śląskiej. W konferencji wzięli udział (poza uczestnikami z Polski) goście z Czech, Ukrainy, Rosji, Niemiec i Łotwy.

Wygłoszono 37 referatów, w tym 12 przez autorów zagranicznych. W pracach Komitetu

Programowego, któremu przewodniczył **prof. Edward Hrynkiewicz**, brał udział **Dziekan Jan Chojcan**, natomiast w pracach Komitetu Organizacyjnego - **dr inż. Władysław Ciążyński** i **dr inż. Adam Błaszowski**.

■ Posiedzenie Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN

W dniu 9.11.br. odbyło się w sali Rady Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki wyjazdowe posiedzenie (na zaproszenie Dziekana) Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN poświęcone zapoznaniu się członków Komitetu z dorobkiem Wydziału. Po wysłuchaniu referatu Dziekana Goście zwiedzili niektóre laboratoria i Bibliotekę Główną. Gości powitał i uczestniczył w posiedzeniu JM Rektor prof. W. Winkler. Byli obecni członkowie PAN, **prof.dr inż. Stefan Węgrzyn** i **prof.dr inż. Tadeusz Zagajewski**.

■ IX Beskidzkie Seminarium Elektryków

To tradycyjne już seminarium odbyło się w dniach 12-15 listopada br. w Chatce Studenckiej w Istebnej-Pietraszonce pod Baranią Górą. W tej kameralnej imprezie naukowej uczestniczyli przedstawiciele z 9 środowisk naukowych w Polsce, reprezentujący różne kierunki i specjalności. Podczas rozpoczęcia seminarium odczytane zostały listy z życzeniami owocnych obrad i ciekawych dyskusji naukowych, przekazane na ręce organizatorów przez J.E. Metropolite Katowickiego, arcybiskupa dra Damiana Zimonia, JM Rektora Politechniki Śląskiej prof. Wilibalda Winklera oraz niezwykle serdeczne listy innych osób uczestniczących w seminariach w latach ubiegłych.

Wygłoszono 4 wykłady:

1. „Nagrzewanie indukcyjne w procesach przeróbki plastycznej i obróbki cieplnej” (dr inż. Jerzy Barglik, Pol. Śl.)
2. „Niekonwencjonalne konstrukcje maszyn elektrycznych - wolnoobrotowe maszyny synchroniczne o rozszczepionych biegunach” (prof.dr hab.inż. Konrad Schoepp, dr inż. Piotr Zieliński, Pol. Wrocławska)
3. „Nowoczesne przyrządy mocy - technologia i modelowanie” (prof.dr hab.inż. Andrzej Napieralski, Pol. Łódzka)

4. „Niekonwencjonalne systemy dynamiczne” (prof.dr hab.inż. Wojciech Mitkowski, AGH Kraków).

Ponadto przedstawiono trzy komunikaty.

Po wykładach - zgodnie z tradycją seminarium - toczyły się żywe dyskusje do całkowitego wyczerpania tematu i ciekawości słuchaczy. Wykłady zostaną opublikowane w Proc. of Seminar on Electrical Engineering (Conference Archives of PTETiS) w języku angielskim i polskim dzięki przyznanej na ten cel dotacji Komitetu Badań Naukowych w Warszawie.

Szeroką dyskusję na temat nauczania przedmiotów technicznych w języku angielskim zainicjował komunikat dr Wiesława Partyki: „Laboratorium maszyn elektrycznych w języku angielskim dla zainteresowanych studentów kursu magisterskiego - pierwsze doświadczenia i wnioski”. Wieczorową porą dyskutowano zaś o przyszłości polskiego czasopiśmiennictwa technicznego w zakresie elektrotechniki. Wprowadzeniem do dyskusji były wystąpienia dra inż. Tomasza Schweitzera (redakcja Przeglądu Elektrotechnicznego) oraz dra inż. Wiesława Partyki (sekretarza naukowego Archiwum Elektrotechniki). Wielu uczestników podkreślało niezwykle atmosferę i niepowtarzalny charakter dyskusji, sięgających nieraz podstawowych zagadnień z zakresu filozofii nauki i techniki, toczonych przy płonąącym kominku i przy rozciągającym się za oknem wspaniałym widokiem na ośnieżone zbocza Baraniej Góry.

Na pamiątkę dyskusji i zdzierżgniętych więzi koleżeńskich wszyscy biorący udział w seminarium otrzymali oryginalną akwafort „Listopad” autorstwa wybitnego grafika Tadeusza Siary (wraz z dedykacją dla uczestników BSE).

■ Seminarium Komputerowe

W dniach 16-17 listopada br. na Wydziale Budownictwa odbyło się Międzynarodowe Seminarium nt. „Wspomaganie Komputerowe Nauczania Przedmiotów Komunikacyjnych i Geodezyjnych na Wydziałach Budownictwa Lądowego”. Organizatorem Seminarium była Katedra Komunikacji Lądowej, przy współudziale Sekcji Inżynierii Komunikacyjnej Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN, Sekcji Geodezji Przemysłowej Komitetu Geodezji PAN oraz Sekcji Geodezji Inżynierskiej Stowarzyszenia Geodetów Polskich. Przewo-

dniczającym Komitetu Organizacyjno-Naukowego był dr hab.inż. Kazimierz KŁOSEK, prof. Pol. Śl., kierownik Katedry Komunikacji Lądowej.

W trakcie Seminarium wygłoszono 5 referatów programowych i problemowych oraz 47 referatów tematycznych w trzech sekcjach: Drogi, Geodezja, Koleje. Uczestnikami spotkania byli pracownicy naukowo-dydaktyczni kilkunastu wyższych uczelni, resortowych instytutów badawczych, biur projektowych i przedsiębiorstw. Udział wzięli również goście z Czech, Słowacji, Rosji i Norwegii. Seminarium towarzyszyła ekspozycja nowoczesnego sprzętu geodezyjnego oraz specjalistycznego oprogramowania komputerowego prezentowanego przez kilkunastu liczących się wystawców krajowych.

Tematyka seminarium stanowiła platformę wymiany informacji oraz doświadczeń w zakresie planów i programów studiów realizowanych na specjalnościach komunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem metod komputerowych w zakresie:

- pozyskiwania informacji o terenie i tworzeniu map numerycznych,
- projektowania geometrii obiektów i układów liniowych w planie i profilu,
- tworzenia systemów eksperckich,
- rozwiązywania zagadnień inżynierii ruchu,
- metod diagnostyki, oceny trwałości i niezawodności nawierzchni i podłoża, modernizacji ciągów komunikacyjnych.

■ Problemy restrukturyzacji odlewni

Katedra Odlewnictwa od kilku lat inicjuje i organizuje seminaria poświęcone problemom restrukturyzacji oraz nowoczesnym metodom szkolenia w zakresie kosztów i marketingu opartych na metodach stosowanych w odlewniach zachodnich. W tym roku w dniach 26 i 27 czerwca br. odbyło się w Koneckich Zakładach Odlewniczych w Końskich Ogólnopolskie Seminarium „Problemy restrukturyzacji odlewni” poświęcone metodyce i zasadom restrukturyzacji krajowych odlewni.

Organizatorami seminarium były: Katedra Odlewnictwa Politechniki Śląskiej, Przedsiębiorstwo Projektowania i Realizacji „Real” z Zabrze oraz Koneckie Zakłady Odlewnicze. W seminarium udział wzięli przedstawiciele 34 odlewni krajowych wytwarzających odlewy na rynek krajowy i zagraniczny.

Wygłoszono 8 referatów i sprawozdań, w których zebrano doświadczenia i uwagi praktyczne z zakresu modernizacji i restrukturyzacji odlewni w Hucie Zabrze, Befa-Bielsko, KZO „Końskie”, a także doświadczenia z zakresu modernizacji linii automatycznego formowania. W seminarium uczestniczyły 64 osoby - przedstawiciele przemysłu i nauki.

ORGANIZACJA

W listopadzie 1995 r. ukazał się tylko jeden akt normatywny Rektora Politechniki Śląskiej:

- **Zarządzenie nr 2/95/6** z dnia 14 listopada w sprawie wprowadzenia regulaminu przyznawania odznaki „Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej”.

WSPÓLPRACA Z ZAGRANICĄ

■ Wyjazdy, przyjazdy

- W listopadzie zarejestrowano 43 wyjazdy zagraniczne. Nasi pracownicy udali się do następujących krajów: Niemcy (11 osób), Czechy (9), Węgry (7), Belgia (4), Ukraina (3), Wielka Brytania (3), Francja (2), Włochy (2), Holandia (1), Izrael (1). Cele wyjazdów: konferencje (20), konsultacje (16), wymiana (3), staż (2), inne powody (2).
- Do Uczelni przybyło w tym okresie 25 osób, w tym 24 - na zaproszenie i jedna - w ramach wymiany bezdeewizowej. A oto kraje, z których przybyli nasi goście w listopadzie: Czechy (14), Ukraina (3), Rosja (2) oraz Brazylia, Chiny, Francja, Izrael, Niemcy i Wielka Brytania (po jednej osobie).

■ Wykład prof. Jacka Gieras z University of Cape Town

W październiku przebywał w Politechnice Śląskiej prof. Jacek Gieras z University of Cape Town w Afryce Południowej (senior member IEEE, członek New York Academy of Sciences), ceniony na świecie specjalista w dziedzinie napędów z silnikami liniowymi, m.in. autor „Linear Induction Drives”, Clarendon Press, Oxford oraz ok. 150 artykułów na ww. temat.

Na połączonym zebraniu naukowym pracowników Wydziału Elektrycznego i członków PTETiS, w którym uczestniczyli również pracownicy Wydz. AEiI oraz Wydz. Górnictwa i Geologii, przedstawił on wykład na temat: „**Nowoczesna trakcja elektryczna w XXI wieku - aspekty technologiczne, socjologiczne i ekonomiczne**”. Ciekawy sposób prezentacji i niezwykle bogaty materiał ilustracyjny rozpalili wyobraźnię słuchaczy i wywołały żywą dyskusję. Odpowiadając na pytania uczestników, prof. J. Gieras scharakteryzował również system prowadzenia finansowania badań naukowych w RPA oraz działalność dydaktyczną uniwersytetów południowoafrykańskich.

Po wykładzie prof. J. Gieras odebrał z rąk przewodniczącego Oddziału Gliwickiego PTETiS, dr hab.inż. Krzysztofa Kluszczyńskiego dyplom członka zagranicznego oraz srebrny znaczek Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej. Godność członka zagranicznego została nadana prof. J. Gierasowi przez Zarząd Główny PTETiS w Warszawie w uznaniu Jego wkładu w rozwój elektrotechniki oraz szerokiej współpracy z polskim środowiskiem naukowym.

50-LECIE WYDZIAŁU BUDOWNICTWA

W ramach uroczystości 50-lecia Wydziału Budownictwa 20 października br. odbyła się **X - Jubileuszowa Sesja Naukowa połączona ze Zjazdem Absolwentów**. Honorowy patronat nad Uroczystościami Jubileuszowymi objęła Minister Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa p. **Barbara BLIDA**. Przewodnictwo Komitetu Organizacyjnego Obchodów Jubileuszowych powierzono **dr hab.inż. Kazimierzowi KŁOSKOWI**, prof. Pol. Śl. Komitetowi Naukowemu Sesji przewodniczył **prof.zw.dr inż. Leon ROWIŃSKI**.

W ramach sesji inauguracyjnej z wielkim aplauzem wysłuchano referatu doc.dr inż. Wojciecha SITKO pt. „Rys historyczny - Wydział Budownictwa 1945-1995”, który z właściwą sobie swobodą i dowcipem wykazał, iż referaty historyczno-wspomnieniowe nie muszą być ani nudne ani bezbarwne. Zasłużeni pracownicy Wydziału otrzymali z rąk Pani Minister wysokie odznaczenia resortowe.

Wykład inauguracyjny Sesji Naukowej pt. "Współczesne kierunki rozwoju mechaniki kompozytów" wygłosił następnie prof. Cz. Woźniak z IPPT-PAN Warszawa, były wieloletni pracownik Wydziału. Prezentacja dorobku naukowego jednostek Wydziału, ujęta została w Księdze Jubileuszowej 50-lecia Wydziału Budownictwa (tom 2) obejmującej ponadto sylwetki dziekanów i kierownictwa Wydziału oraz Uczelni w okresie pięćdziesięciolecia, sylwetki zmarłych pracowników, zestawienie dorobku naukowego wraz z pełnym wykazem wszystkich dyplomantów Wydziału (9115 absolwentów). Wydawnictwo Jubileuszowe obejmuje ponadto wznowioną „Historię Wydziału Budownictwa” autorstwa W. Sitko (tom 1) oraz Zbiór Materiałów Konferencyjnych (tom 3) obejmujący ogółem 56 referatów naukowych. Ogółem w sesji uczestniczyło ponad 1000 osób oraz zaproszonych gości.

Sesję naukową zakończył Zjazd Absolwentów, połączony ze spotkaniami koleżeńskimi wszystkich roczników i rodzajów studiów zwieńczony Wydziałowym Balem (do „białego ranka”).

JUBILEUSZOWY ZJAZD ABSOLWENTÓW b. WYDZIAŁU INŻYNIERII SANITARNEJ

17 listopada 1995 odbył się z okazji 40-lecia Wydziału Jubileuszowy Zjazd Absolwentów Wydziału Inżynierii Środowiska (dawniej Inżynierii Sanitarnej, aktualnie Inżynierii Środowiska i Energetyki).

W zjeździe uczestniczyło ponad 750 absolwentów. Po otwarciu Zjazdu Dziekan Wydziału **prof. Korneliusz Miksch** przedstawił przybyłych na Zjazd, byłych dziekanów i prodziekanów Wydziału oraz innych zasłużonych nauczycieli akademickich. Największą owację wzbudził Dziekan z lat 1969-1979, obecnie 92-letni **profesor Tadeusz Chlipalski**, któremu uczestnicy zjazdu odśpiewali sto lat (właściwie należało już śpiewać 200 lat). Spośród pracowników będących już na emeryturze entuzjastycznie powitano doskonałego dydaktyka **mgr inż. Michała Wantrycha**, duży aplauz wzbudził również **prof. Jan Szargut**, w przeszłości postrach wielu aktualnych ab-

solwentów specjalności Ogrzewnictwo i Wentylacja, którzy (wszyscy bez wyjątku) musieli poddać się surowemu osądowi - widać z upływem lat ówczesne „petrurbacje” z profesorem wspomniane są jako sympatyczne (ci którzy im nie sprostali, najpewniej nie znajdowali się na sali).

W kolejnym punkcie programu historię Wydziału omówił **prof. Stanisław Mierzwiński**, okraszając lakoniczne dane anegdotami związanymi z wieloma zasłużonymi dla Wydziału pracownikami, tak profesorami, jak i laborantami. W podobnej konwencji wypowiedział się **JM Rektor prof. Wilibald Winkler**, udowadniając dodatkowo, że nawet osobliwe nagłośnienie sali (porażka wielu pokoleń fizyków-akustyków) nie przeszkadza, jeżeli posiada się odpowiednio donośny głos. Potem felieton o „Farcie na cztery asy” przedstawił **profesor Jerzy Chmielowski** z Uniwersytetu Śląskiego (do 1970 roku profesor Wydziału). Te cztery asy to zasłużeni profesorowie, współtwórcy Wydziału - Eugeniusz Zaczyński, Tadeusz Chlipalski, Adolf Joszt i Karol Stalmach, którzy szczęśliwym trafem dla Gliwic znaleźli się w Politechnice, gdy „nie mieli swojego miejsca tam gdzie być chcieli lub byli niechciani tam gdzie byli”. O późniejszych losach Wydziału mówił, jak zwykle interesująco i z emfazą, Dziekan z lat 1966-69 **prof. Zbigniew Gregorowicz**.

Z kolejnych wystąpień bardzo radosnym i symbolicznym był wspólny głos i prezent Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wydziału Ekologii Urzędu Wojewódzkiego. Prezes Jerzy Swatoń i dyrektor Andrzej Jeżewski wręczyli nagrodzoną w Niemczech i przez British Museum pracę profesora Krzysztofa Nitscha pt. "Kropla wody", dołączając równie okazały dar pieniężny.

Po wystąpieniach oficjalnych i bardziej prywatnych, zamiast tradycyjnej konferencji naukowej, w której najaktywniej i najczęściej uczestniczą sami referenci, dawne, dobre studenckie czasy miał przypomnieć słuchaczom zespół jazzowy. Aliści to także nie zniechęciło absolwentów do umykania i szukania miejsc gdzie mogliby te czasy wspominać. Absolwenci rozeszli się więc do sal poszczególnych roczników, a goście i członkowie Rady Wydziału udali się na standing-party. Większą rozterkę przeżywali

członkowie Rady Wydziału będący jednocześnie absolwentami Wydziału Inżynierii Środowiska. I niech im wybaczone będzie, że nie dotrwali do końca spotkania w sali Rady Wydziału, umykając do sal, w których byli koledzy i (szczególnie) koleżanki sprzed lat. W salach tych sporządzano gorączkowo rejestr obecnych, wymieniano uściski, błyskały flesze. Spośród bardziej znanych absolwentów, był m.in. Wojewoda Opolski **Ryszard Zembaczyński**, ale zapowiadany Mariusz Walter (TV, aktualnie prezes ITI) nie został zlokalizowany. Po pewnym czasie co bardziej zaradne roczniki kierowały się do opuszczonej już sali Rady Wydziału, gdzie znajdowały się jeszcze pokaźne ilości jadła i soków („procentowo” niezbyt wysokich”).

Jednak najbardziej spektakularnym punktem zjazdu był bal. Wprawdzie ponad 450 legalnych i kilkudziesięciu „dzikich” uczestników przysporzyło nieco kłopotów organizatorom, ale radosny nastrój był powszechny. Nie wpłynął nań także dość marny serwis jedzeniowy. Nad ranem najbardziej wytrwali balowicze solennie obiecywali sobie, że najpóźniej spotkają się znów za 5 lat już w XXI wieku.

Przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego była pani inż. **Elżbieta Sawicka**.

BARBÓRKA '95

W dniach 23-26 listopada na Wydziale Górniczo-Geologii odbyły się coroczne uroczystości barbórkowe.

Uroczystości rozpoczęły się mszą św. odprawioną w intencji studentów i pracowników Wydziału w kościele p.w. św. Michała przy ul. Łużyckiej w piątek o godz. 9.30. O godz. 16.00 tego dnia w Auli Głównej Dziekan Wydziału prof. B. Drzęzła powitał studentów i pracowników Wydziału oraz zaproszonych gości, którzy przybyli na oficjalną część obchodów „Barbórki”. Wręczono odznaczenia i stopnie górnicze pracownikom Wydziału, dyplomy ukończenia studiów oraz przechodnią honorową szpadę górniczą przodującej grupie studenckiej. Odbył się również tradycyjny „skok przez skórę” studentów I roku.

W czwartek i piątek w Ustroniu-Zawodziu odbyło się seminarium naukowe nt. „Aktualne

problemy wentylacji, klimatyzacji i zwalczania pożarów w kopalniach podziemnych”.

Natomiast w niedzielę Katedra Geologii Stosowanej zorganizowała tradycyjną, dziesiątą już Studencką Wystawę i Giełdę Skamieniałości. Giełdzie towarzyszyły kiermasze wyrobów jubilerskich i pamiątkarskich wykonanych z kamieni ozdobnych a także konkursy na najciekawszą kolekcję skamieniałości oraz minerałów świata i na najciekawszą kolekcję dydaktyczną z obszaru Górnego Śląska. Przewodniczącym Komitetu Obchodów tegorocznej „Barbórki” był dr inż. **Jan Bąk**.

SYMPOZJON '95 FEAS

25 listopada w Klubie Pracowników Politechniki Śląskiej odbył się z okazji 50-lecia Uczelni Kolejny Zjazd mieszkańców akademika przy ulicy M. Strzody 18, czyli **Sympozjon Familii Elektryków (FEAS-18)**. W sympozjone uczestniczyli: Przewodniczący Stowarzyszenia Wychowanków Politechniki Śląskiej **prof. Tadeusz TYRLIK**, Dziekani Wydziału Elektrycznego oraz Automatyki, Elektroniki i Informatyki **profesorowie Tadeusz GLINKA** i **Jan CHOJCAN**, dwie panie - sympatyczki akademika oraz ponad 40 byłych mieszkańców.

Dom Studencki przy skrzyżowaniu ulic M.Strzody i Dworcowej (obecnie 1-Maja) był zamieszkiwany przez studentów Wydziału Elektrycznego na przełomie lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych (ostatni mieszkańcy wyprowadzili się w roku 1968 do DS „Elektron” przy ul. Kujawskiej). Mieszkało w nim stale około 100 studentów, wielu „waletów”, rodzina Bezraków, JM Rektor i po sąsiedzku przez ścianę (od strony ul. Dworcowej) - pracownicy Politechniki Śląskiej. Tak jak wiele innych akademików średniej wielkości tworzył niepowtarzalną, familijną atmosferę z panem kierownikiem Stefanem Łuczycykiem na czele. Dzięki dobremu położeniu („przy szlaku”) gościł wielu kolegów dojeżdżających z okolicznych miejscowości codziennie na zajęcia w Uczelni, jak również kolegów mieszkających w Gliwicach, którzy wspólnie „rozgryzali” trudniejsze zadania z elektryki. Wspólne bytowanie i studiowanie w naszej Alma Mater Silesien-sis związało na trwałe mieszkańców akademi-

ka, o czym można było się przekonać w tegorocznym „Sympozjonie”.

W czasie sesji inauguracyjnej odbyło się kolokwium, podczas którego uczestnicy Sympozjonu przedstawiali swoje dokonania zawodowe i aktualne zainteresowania (nie tylko zawodowe). Goście honorowi podkreślali potrzebę organizowania takich spotkań i zacieśniania więzi z Uczelnią. **Wybrano prezesa „Familii”, którym został Mieczysław Rembowiecki.** Został on zobowiązany m.in. do zorganizowania kolejnego spotkania (będzie to Sympozjon '98 FEAS), które ma być poświęcone prezentacji najważniejszych osiągnięć naukowo-technicznych jego uczestników.

W poetyckim wystąpieniu na sesji inauguracyjnej nowo wybrany prezes przedstawił historię akademika. A oto wybrane fragmenty poematu M. Rembowieckiego, liczącego ponad 30 zwrotek:

Brydź zbierał obfite żniwo,
Grali równo semestr, od rana do rana.
Na urlop wyleciało całe półpiętro,
Oprócz „prezydenta” i „dziekana”.

...

W igry bawili się prawie wszyscy,
Trzy dni były przeznaczone na straty.
Strzody była prywatna i zamknięta,
Od jadących Wolańczyk pobierał opłaty.
Po Zwycięstwa chodziła banda przebierańców,
Tańczyli z Garcia, pobierali daninę,
Na skrzyżowaniu ze Strzody grali w szachy,
Bo jeździło dziesięć aut na godzinę.

...

Tam gdzie kiedyś była stołówka,
Sprzedają garnitury i szaliki,
A tam gdzie Szarek miał zdjęcie
z dziewczynami,
Jest firma Cegielski i Dyki.

Sesja inauguracyjna; pierwszy z prawej - Dziekan Wydziału Elektrycznego prof. Tadeusz Glinka.

...
Słynny pokój 113 wyglądał
Nawet jak na tamte czasy fatalnie.
Mieszkało tam pięciu waletów
Oraz jeden, albo dwóch normalnie.

...

Są wśród nas poważni biznesmeni,
Jak również uczelniane ciury.
Pierwsi zarabiają, no powiedzmy na kwartał
Tyle, co niejeden profesor do emerytury.

W czasie przerwy uczestnicy Sympozjonu zwiedzali wybrane katedry i instytuty Wydziału Elektrycznego i bratniego Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki.

Podczas kolacji koleżeńskej przypominano anegdoty i zabawne historyjki sprzed lat, z których kilka udało nam się zapamiętać:

✧ Jerzy Urban (ale nie ten od „Nie”) tak wspomina pierwsze spotkanie po przyjeździe do Gliwic z Andrzejem Rosickim (obecnie dyrektor Technikum Kolejowego w Gliwicach) przed akademikiem w 1960 roku: „Czy Kolega na Wydział Elektryczny? - Tak. A Kolega? - Też. No to musimy się trzymać razem”.

I tak, z różnym skutkiem, trzymają się razem do dziś nie tylko Oni.

✧ Próbny egzamin wstępny na Wydz. Elektryczny zdawał wystraszony kandydat Lucjan Karwan na ulicy M. Strzody. Egzaminatorem był, wyglądający na młodego asystenta matematyki, Stanisław Urbanik (zwany też „jakałą”). Przepytał kandydata z twierdzenia cosinusów łącznie z dowodem i rzekł: „To-to Kolega nadaje się na-na Wydział Elektryczny”. Jak się później okazało, Urbanik też był kandydatem na ten Wydział, tylko że nie po raz pierwszy. Ale tym razem zdał. Studiował długo i wytrwale. W cywilu miewał fortele na miarę pana Zagłoby, a w mundurze Studium Wojskowego przewyższał nawet Szejka.

✧ Słynne „świętowanie” po otrzymaniu urlopu dziekańskiego przez Radlaka: napisał On do ojca list, że Dziekan udzielił mu półrocznego urlopu za „dobre” wyniki w nauce. Ojciec tak się uradował (być może kojarzył Dziekana z księdzem Dziekanem), że przyjechał z samego środka Puszczy Sandomierskiej z „wieprzkiem i cielakiem” w stanie przetworzonym i cały akademik przez dłuższy czas ucztował.

W części artystycznej były śpiewy, jak dawniej pod kierunkiem Stanisława Kubita z gitarą (głównie z repertuaru Waltera Stryji), a potem koncert fortepianowy Andrzeja Cioski - dobrego jak za dawnych lat.

Organizatorami Sympozjonu FEAS-18 byli **dr inż. Lucjan KARWAN** (RAu) i **dr inż. Marian SAUCZEK** (RE).

Z DZIAŁALNOŚCI CENTRUM KOMPUTEROWEGO

Tegoroczna działalność w zakresie rozwoju infrastruktury informatycznej Centrum Komputerowego (CK) miała charakter ewolucyjny. Obok dalszej modernizacji okablowania sieciowego, nastąpiła reorganizacja linii modemowych (między innymi wprowadzono tzw. wyniesioną grupę PBX, dzięki której pod jednym numerem telefonu dostępnych jest kilka modemów) oraz dalsza modernizacja i rozbudowa komputerów i urządzeń sieciowych. Szczególnie dużo zadań wiązało się z obsługą serwera *zeus*, który w chwili obecnej pełni funkcję centralnego komputera uczelni. Stopień wykorzystania serwera w ostatnim okresie obrazują poniższe dane:

- liczba użytkowników ponad 1800 osób
- objętość serwera FTP około 10 GB
- liczba połączeń z serwerem FTP oko o 1000 dziennie
- liczba wglądów do serwera WWW około 20000/tydzień

Szczególną uwagę poświęcono rozwojowi serwera *www*, dzięki któremu użytkownicy sieci Internet z całego świata mogą zapoznać się z informacją o Uczelni i poszczególnych Wydziałach oraz dotrzeć do szeregu innych informacji o Gliwicach, regionie czy całej Polsce. Ze względu na potencjalne możliwości przekazu (grafika, dźwięk, animacje) a także powszechność stosowania tego typu serwerów na całym świecie, usługa ta będzie w dalszym ciągu intensywnie rozwijana, a zakres rzeczowy informacji tam umieszczanych systematycznie poszerzany.

Obok serwerów *www* i *ftp*, które są najbardziej rozwinięte, na serwerze *zeus* realizowane są usługi typu *news*, *gopher*. Stopień wykorzystania serwera spowodował, iż mimo dużej wydajności komputera oraz jego dobrych parametrów technicznych Centrum stanęło wobec konieczności zastąpienia dotychczasowej jednostki nowym modelem o prawie trzy razy większej mocy obliczeniowej oraz dwa razy większej pojemności dysków twardych. Serwer ten zostanie zakupiony jeszcze w roku bieżącym, zaś dotychczasowy

komputer zostanie przekształcony w stację zarządzania siecią.

Sieci komputerowe o charakterze rozległym (miejskie, uczelniane) finansowane są ze środków Komitetu Badań Naukowych na podstawie wniosków złożonych przez Politechnikę. Wszystkie wnioski tego typu są oceniane i klasyfikowane przez Radę Użytkowników Regionu Śląskiego, w skład której wchodzi przedstawiciele wszystkich uczelni i jednostek naukowo-badawczych Górnego Śląska. Rada Użytkowników dokonuje również oceny stopnia i celowości wydatkowanych środków i w razie negatywnej oceny jednostki może ograniczać zakres i wysokość wniosków na następne lata. Reprezentantem Politechniki w Radzie Użytkowników, a zarazem przewodniczącym tej Rady, jest Dyrektor ds. Naukowych Instytutu Informatyki Politechniki Śląskiej, **dr inż. Krzysztof Nałęcki**. Dyrektor Nałęcki jest również członkiem kolegium Rady Naukowej w Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej, której przewodniczy profesor Marian Noga z ACK Cyfronet.

Politechnika Śląska, jako jednostka wiodąca, już trzeci rok prowadzi inwestycję budowy miejskich sieci komputerowych na Śląsku. Inwestycja realizowana w tym roku akademickim charakteryzuje się bardzo dużym zakresem i szerokim obszarem działania. Obejmuje ona sieci komputerowe w Gliwicach, Zabrze, Katowicach, Sosnowcu oraz sieć uczelnianą.

Sieć uczelniana składa się obecnie z 3 węzłów opartych o routery NetBuilder II firmy 3Com. Na rok bieżący planowane jest jeszcze wprowadzenie dodatkowego węzła sieci FDDI na Wydziale Elektrycznym, rozbudowa routerów o dodatkowe porty Ethernet i FDDI oraz ujednoczenie oprogramowania sieciowego routerów. Wprowadzony zostanie również nowoczesny system zarządzania siecią oparty o pakiet OpenView firmy Hewlett-Packard. W zależności od kierunków rozwoju sieci komputerowych, sieć uczelniana będzie bądź rozwijana o kolejne węzły FDDI i szybkie porty Ethernet, bądź będzie migrowała w kierunku rozwiązań opartych o standard ATM.

Najbardziej rozbudowaną i zaawansowaną technologicznie sieć komputerową posiada Wydział Aut., El. i Inf. Od czerwca br. funkcjonuje ona w nowej postaci. Przy jej budowie zastosowano modułarną strukturę okablowania

światłowodowego, dzięki czemu włączenie dowolnego punktu budynku do sieci wymaga jedynie wykonania krótkiego połączenia z przełącznicą danego piętra - cecha ta umożliwia również w prosty sposób na zmianę miejsca położenia poszczególnych przyłączy.

Centralnym elementem sieci jest koncentrator LinkBuilder MSH firmy 3Com wyposażony w moduł mostu (bridge), który umożliwił trzykrotne zwiększenie przepustowości sieci wydzielonej. Otwarta budowa koncentratora umożliwia zastosowanie w przyszłości innych technologii przesyłu danych, takich jak FDDI czy ATM.

Obecnie do sieci jest dołączonych 16 sieci lokalnych pracujących w systemie Novell Netware łączących ze sobą kilkaset komputerów klasy PC oraz kilkadziesiąt stacji roboczych pracujących pod kontrolą systemu Unix. Nie ma też żadnych przeszkód dla rozbudowy koncentratora i podłączenia kolejnych sieci lokalnych.

Sieci komputerowe lokalne pozostałych wydziałów i jednostek ogólnouczelnianych są w różnym stadium rozwoju. Jedynie Wydział Architektury nie podjął na razie budowy sieci lokalnej ze względu na brak środków finansowych.

Do sieci komputerowej włączone są także trzy Domy Studenckie („Barbara”, „Ondraszek” i „Solaris”), których mieszkańcy mają połączenie swoich sieci lokalnych poprzez linie modemowe. Planowane jest ich zastąpienie liniami światłowodowymi. Warto podkreślić, że główną zasługą leży tu po stronie grupy studentów z wymienionych domów studenckich, którzy angażując własne środki finansowe i czas doprowadzili do powstania wspomnianych sieci lokalnych.

Od połowy października Centrum Komputerowe rozpoczęło **prowadzenie kursów komputerowych** w podstawowych tematach związanych z obsługą i wykorzystaniem komputerów. Prowadzone są następujące kursy:

- Podstawy obsługi komputera PC (DOS, Norton Commander);
- Podstawy systemu Unix i sieci Internet (oddzielne dla pracowników administracji i pracowników naukowych);
- Podstawy systemu Windows 3.11;

- Podstawy systemu Windows 95;
- Obsługa poczty elektronicznej;
- Excel 5,0;
- Word 6.0;
- Word Perfect 5.1.

RÓŻNE

■ Centrum Promocji Kultury Zagranicznej Pol. Śl. było organizatorem wystawy - kiermaszu książek renomowanych wydawnictw amerykańskich, brytyjskich i niemieckich z matematyki, fizyki, chemii, informatyki, ochrony środowiska oraz budownictwa i architektury. Wystawa była czynna w dniach 14-16 listopada w siedzibie Centrum przy ul. Kaszubskiej (gmach Biblioteki Głównej).

■ 18 listopada odbyły się uroczystości związane z odsłonięciem tablicy pamiątkowej, umieszczonej na zewnątrz budynku (czerwonego) Wydz. Chemicznego, poświęconej pamięci żołnierzy AK-KWP, studentów Politechniki Śląskiej, więzionych i rozstrzelanych przez władze komunistyczne w pierwszych latach PRL. Przed odsłonięciem tablicy, które nastąpiło w samo południe, została odprawiona msza św. w Kościele Garnizonowym w Gliwicach w intencji zamordowanych. Inicjatorem i organizatorem uczczenia w ten sposób pamięci zamordowanych był Zarząd Okręgu Śląskiego Ogólnokrajowego Związku Byłych żołnierzy Konspiracyjnego Wojska Polskiego.

■ W dniach 29-30 listopada w sali Rady Wydziału Mechanicznego odbyło się posiedzenie zespołu KBN ds. programu „Copernicus”. Omawiano m.in. zasady przygotowania wniosków. W posiedzeniu uczestniczyli goście zagraniczni z Belgii i Niemiec.

SPORT

■ Turniej z okazji Święta Niepodległości

12 listopada Ośrodek Sportu Politechniki Śląskiej zorganizował z okazji Święta Niepodległości Polski szereg interesujących zawodów

sportowych. Jednym z nich był trójmecz (piłka nożna, siatkówka i koszykówka), w którym występowały reprezentacje Zarządu Miasta Gliwice, Zarządu Miasta Zabrze i Politechniki Śląskiej. Zespoły wystąpiły w najsilniejszych składach z Prezydentami Z. Frankiewiczem, R. Urbańczykiem i Rektorem W. Winklerem na czele. W każdej z dyscyplin rozgrywano mecze systemem „każdy z każdym”.

A oto wyniki rozgrywek:

❖ *piłka nożna*

1. ZM Zabrze
2. Politechnika Śląska
3. ZM Gliwice

❖ *siatkówka*

1. Politechnika Śląska
2. ZM Zabrze
3. ZM Gliwice

❖ *koszykówka*

1. ZM Zabrze
2. Politechnika Śląska
3. ZM Gliwice

Turniej wygrał ZM Zabrze zdobywając 8 punktów, na drugim miejscu uplasowała się Politechnika Śl., z 7 punktami. Wśród kibiców - jak nam doniesiono - podziw budziło dobre przygotowanie kondycyjne zawodników. Turniej rozpoczął się bowiem wczesnym rankiem, a zakończył ok. godz. 16. i każdy zespół musiał rozegrać aż 6 spotkań.

Niejako w cieniu tej imprezy odbywały się zawody w piłce siatkowej „dwójek”, w których startowało 38 par z gliwickich szkół podstawowych i średnich. Zawody odbywały się w 5 kategoriach (dziewczęta i chłopcy najmłodszy, dziewczęta młodsze, dziewczęta starsze, juniorzy młodszy, juniorzy). Bezkonkurencyjni okazali się zawodnicy AZS-Volleybal Club zwyciężając we wszystkich kategoriach wiekowych.

Głównym organizatorem turnieju, ze strony Politechniki Śląskiej był **dr Krzysztof CZAPLA**, zastępca dyrektora Ośrodka Sportu.

■ Sport to posłanie

Obszerny wywiad z **Czesławem GARNCARZEM**, dyrektorem Ośrodka Sportu Pol. Śl., trenerem i wychowawcą wielu pokoleń judoków, tegorocznym laureatem

„Medalu im. Eugeniusza Piaseckiego” przyznawanego wybitnym trenerom i działaczom AZS, zamieściły „Nowiny Gliwickie” z dnia 23 listopada br. (nr 47, str. 22).

A oto fragmenty tej rozmowy, którą zanotował red. Andrzej Sługocki.

Odświeżmy nieco wspomnienia. Jakie były początki sportowej kariery 58-letniego dzisiaj Czesława Garncarza ?

Ze sportem miałem do czynienia już od najmłodszych lat. Jako chłopak uganiałem się oczywiście za piłką. Uprawiałem również sporty zimowe - głównie narciarstwo. Kłopotów z tym nie miałem - pochodzę bowiem z Limanowej. Mając osiemnaście lat przyjechałem do Gliwic i osiadłem tutaj na stałe. Naturalnie zaraz po przyjeździe rzuciłem się w wir zajęć sportowych. Trenowałem pięściarstwo, zapasy, szermierkę oraz podnoszenie ciężarów. Zresztą w tej ostatniej dyscyplinie miałem sporo osiągnięć - uzyskując nawet pierwszą klasę sportową. Paralem się również szybownictwem i spadochroniarstwem. To chyba zadecydowało, że skierowany zostałem do wojska w formacjach powietrzno-desantowych. Tam po raz pierwszy zetknąłem się z dalekowschodnimi sztukami walki. Po zakończeniu służby wojskowej zapisałem się w Gliwicach na specjalne zajęcia z samoobrony.

Czy to był pierwszy impuls do poświęcenia się judo ?

Kiedy trenowałem w gliwickim TKKF-ie samoobronę, dowiedziałem się o naborze na kurs szkoleniowców judo. Skończyłem go, i tak mocno ta dyscyplina sportu mnie zafascynowała, że poświęciłem jej już 36 lat swojego życia. W międzyczasie pogłębiałem swoją wiedzę teoretyczną z zakresu tej sztuki walki, kończąc gdański AWF - oczywiście o specjalności judo.

Trzydzieści sześć lat to szmat czasu. Jak ocenia Pan ten okres ?

Bywało różnie. Zawsze jednak musieliśmy z moimi współpracownikami i zawodnikami wkładać w działalność mnóstwo inicjatywy. Pamiętam na przykład, że pierwsze prymitywne maty treningowe szyliśmy sami. Regularnie towarzyszyło nam duże zainteresowanie młodzieży. Przez te lata przez nasze ręce przewinęło się ponad 20 tysięcy młodzieży. Zważywszy, że od początku

dysponujemy tylko tą jedną salą i matą, była to nie lada sztuka. Próbowaliśmy w tej sytuacji rozszerzać sekcję na szkoły i osiedla - bez skutku. Bariery nie do pokonania były pieniądze.

Te fakty nie przeszkadzały Wam w osiąganiu wyników.

To ciekawa sprawa. Teraz kiedy mamy w AZS-ie najtrudniejszą sytuację, przyszły największe sukcesy. W ubiegłym roku mój wychowanek **Bronisław Wołkowicz** zdobył indywidualnie akademickie wicemistrzostwo świata, a startując w drużynowych zawodach wywalczył z kolegami trzecie miejsce. W dorobku tego zawodnika jest również, zdobyty w 1994 r. brązowy medal drużynowych mistrzostw Europy. Sukcesy tego wielce utalentowanego zawodnika uzupełnia oczywiście krajowy czempionat w judo. Zresztą w tym roku oprócz Wołkowicza „na pudle” MP seniorów stanęło jeszcze dwóch moich zawodników: **Wincenty Kender** i **Jacek Gemza**. Jest to dla mnie kuriozum. Spośród liczących się w krajowym ośrodku judo mamy najgorsze warunki treningowe, dysponując tylko jedną salą w ośrodku i ćwicząc zaledwie trzy razy w tygodniu. Mimo przeciwności sekcja nasza ma w dorobku 108 medali zdobytych na mistrzostwach kraju! Spora w tym zasługa bardzo dobrej kadry instruktorskiej. Wspomnę tu tylko o **Ryszardzie GARNCARZU**, **Eugeniuszu OLEJNI-CZAKU** czy też o **Waldemarze SZTOCHELSKIM** - którego zawodniczki zdobyły łącznie 53 medale!

...

Wróćmy do Pańskiej osoby. Oprócz trenowania i koordynowania w AZS-ie judo, pracuje Pan jako dyrektor Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej.

Od 21 lat jestem akademickim nauczycielem kultury fizycznej, a od 3 lat dzierżę stanowisko dyrektora wspomnianego ośrodka sportu studenckiego. Muszę przyznać, bez fałszywej skromności, że wespół z moim zastępcą **dr Krzysztofem CZAPLĄ** udało nam się osiągnąć wiele znaczących sukcesów organizacyjnych.

Myśli Pan o oddanej w tym roku nowoczesnej hali sportowej...

Nie tylko. Choć jest to wspaniała wizytówka naszej pracy i poświęcenia. Inna

sprawa, że we władzach rektorskich Politechniki Śląskiej jest znakomity klimat dla sportu studenckiego.

KRONIKA ŻAŁOBNA

■ 8 listopada br. zmarła po ciężkiej chorobie w wieku 56 lat **Izabela KOTOWSKA**, długoletni pracownik Politechniki Śląskiej, specjalista ds. administracyjno-biurowych. Od 1959 roku była zatrudniona na stanowisku z-cy kierownika Sekretariatu Głównego, od 1965 r. na stanowisku kierownika Samodzielnej Sekcji Administracyjnej w Międzyuczelnianym Ośrodku Metodycznym Wyższych Studiów Technicznych, od 1981 r. jako specjalista ds. organizacji w Dziekanacie Wydziału Chemicznego, a od 1985 r. na stanowisku specjalisty w Katedrze Ogrzewnictwa, Wentylacji i Techniki Odpylania na Wydziale Inżynierii Środowiska i Energetyki. Była wyróżniona odznaką „Zasłużony dla Politechniki Śląskiej”.

W pamięci tych, którzy ją znali pozostanie jako człowiek sumienny, prawy, pogodny i życzliwy. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 11 listopada w Kościele św. Andrzeja w Zabrzcu. Została pochowana na cmentarzu parafialnym.

■ 15 listopada br. zmarła w wieku 50 lat **dr hab.inż.arch. Ewa SZADY**, specjalistka z dziedziny projektowania przekształceń terenów przemysłowych, ceniony pedagog i naukowiec, serdeczna i lubiana przez wszystkich Koleżanka. Całe swoje życie zawodowe poświęciła pracy naukowej i dydaktycznej na Wydziale Architektury. Pełniła funkcję kierownika zespołu dydaktycznego Projektowania Przekształceń Przestrzeni Przemysłowych w Katedrze Architektury i Metodyki Projektowania. Prowadziła owocną współpracę z przemysłem, zwłaszcza węglowym i energetycznym. Była autorką ponad 50 publikacji, szeregu prac badawczo-wdrożeniowych dla służb architektonicznych szczebla gminnego i wojewódzkiego oraz prac naukowych dotyczących ważkich problemów naszego regionu. Była członkiem Komisji Urbanistyki i Architektury oraz Komisji Badań nad Przyszłością Górnego Śląska Oddziału Katowickiego PAN, członkiem SAPP, TUP, SHS i Klubu

Ekologicznego. Odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 18 listopada na Cmentarzu Komunalnym przy ul. Murckowskiej w Katowicach.

■ 21 listopada br. zmarł w wieku 98 lat emerytowany **profesor zwyczajny Oktawian POPOWICZ**, doktor honoris causa Akademii Górniczej we Freibergu i Politechniki Śląskiej, wybitny i zasłużony twórca polskiej szkoły z zakresu mechaniki maszyn górniczych i hutniczych, uczestnik walk o niepodległość Polski w okresie I wojny światowej. Po ukończeniu studiów na Politechnice Lwowskiej przez szereg lat pracował w znanych firmach w kraju i za granicą. Od 1945 roku był związany z górnictwem pracując w Instytucie Naukowo-Badawczym Przemysłu Węglowego, Głównym Instytucie Górnictwa i Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. W 1951 roku przeszedł na naszą Uczelnię i zainicjował utworzenie Katedry Maszyn Górniczych, którą kierował do 1968 roku. Wychowawca wielu pokoleń inżynierskich i licznej kadry naukowo-badawczej pozostanie w ich pamięci jako Człowiek wielkiego serca i umysłu. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 25 listopada w Kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Katowicach. Został pochowany na cmentarzu w Katowicach-Bogucicach.

■ 22 listopada br. zmarł **Emil JASTRZĘBSKI**, były wieloletni pracownik Biblioteki Głównej i Wydz. Automatyki, Elektroniki i Informatyki, żołnierz Kampanii Wrześniowej w obronie Lwowa, uczestnik akcji „Burza” w 1994 r., oficer Armii Krajowej. Był wzorem patriotyzmu i odwagi. Umiłował wolność i walczył o niepodległy i suwerenny byt Państwa Polskiego.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 25 listopada w Kościele św. Michała i na Cmentarzu Centralnym w Gliwicach.

Opracowanie redakcyjne:

dr inż. Marian Mikrut, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów Pol. Śl., Gliwice, ul. B. Krzywoustego 2, p. 623, tel. 37-26-22

Łamanie komputerowe i druk:

Zakład Graficzny Politechniki Śląskiej
Gliwice ul. Kujawska 1 tel. 37-21-97

zam. 317/95 350 egz.